

ולא להקנות בשטר לאחר מיתה.

איתמר נאמרה מימרא זו בבית המדרש: רב יהודה אמר שמואל אמר: הלוּתָה, שכיב מרע כתבו ותנו מנה לפולוני", ובדקו ומצאו שכונתו ליפות את כחו, בותבין וגוטניין. רבי יוחנן דאמר "תיבדק".

וכן אמר רבא אמר רב נחמן, הלכה, בותבין וגוטניין. דברי רבי יוחנן.

מתנייתין:

בריא הכותב נכסיו לבניו, כגון הרוצה לישא אישא, ואינו רוצה שישתעبدو נכסיו לכתחוב את אשתו החדשיה, רוצה לכתחוב נכסיו לבניו לאחר מותו והוא יאלל פירותיהם בחיו,

צידיק שיכתוב "הרוי נכסי קניים לכם מהיום ולאחר מיתה", ומשמעות לשון זה: מהיום הגוף קני לךם, ולאחר מיתה תגmr המתנה, ותזכו גם בפירותם.⁽¹⁴³⁾

אך אם לא כתב להם אלא "לאחר מיתה",

חיסדא, שם כתב לו "זוקנינו מיניה מוסף על מתנתא דא", ודאי כוונתוליפות את כחו ולהוסיף לו קניין נוסף, ולא חשושים שהוא גמר להקנותו רק בשטר.

143. לכארה קשה, כיצד מקנה לו את הפירות

לאחר מיתה, והלא אין קניין לאחר מיתה? מבאר הקובלן שיעורים: כוונתו להקנות להם מיד את השدة על הזמן שלאחר מיתה.

ואינו דומה ללקח מכאן ולאחר שלשים יום, דהתם, בתוך שלשים יום אין לו כלום, ואילו כאן, מיד הוא שותף בשדה, שלענין הזמן של עכשו היא שיכת לראשון, ולענין הזמן שלאחר

בותבין אף לאחר מיתה.

ואם לאו, אין בותבין. שמא לא התכוון להקנותו אלא לאחר מיתה, ואין שטר לאחר מיתה.

וזו כוונת רבי יוחנן שאמר "תיבדק".

מתיב רב אבא בר ממל: שניינו בבריתא: בריא שאמר "כתבו ותנו מנה לפולוני" ומית, אין בותבין וגוטניין.

משמע, הא שכיב מרע, בותבין וגוטניין?

הוא מותיב לה והוא פרט לה, במיפה את כחו. כנ"ל.

מבררת הגمرا: חיבי דמי מיפה את כחו?

קלו-א בדאמר רב חיסדא לקמן בפרק מי שמת: אם כתוב בשטר "זוקנינו מיניה מוסף על מתנתא דא"⁽¹⁴²⁾.

הבא נמי דאמר "אף כתבו וחתומו והבו ליה", משמע שכונתו ליפות את כחו בשטר,

142. דברי רב חיסדא נאמרו לקמן בפרק מי שמת (קנ' ב), גבי דברי שמואל, שהסתפק במתנת שביב מרע שכתוב בה קניין, האם חיישין שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה.

והקשחה עליו הגمرا מהא דאמר רב יהודה אמר שמואל, שכיב מרע שכתוב כל נכסיו, אף על פי שקנו מידו אם עמד חזור. ומשמע, שאם מת זכה מקבל המתנה במתנתו, אף על פי שכותב במתנה זו קניין. ומוכח שלא חוזרים שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה?

מתרצה הגمرا, במיפה את כחו. וմברר רב